

Ελληνική Δημοκρατία
Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Ηπείρου

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 1

Ενότητα 1: Εισαγωγή στην Κλινική Άσκηση & Κώδικας Δεοντολογίας – 1

Ταφιάδης Διονύσιος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Τμήμα Λογοθεραπείας

Κλινική Άσκηση στη Λογοπαθολογία 1

Ενότητα 1: Εισαγωγή στην Κλινική Άσκηση &
Κώδικας Δεοντολογίας – 1

Ταφιάδης Διονύσιος

Εργαστηριακός Συνεργάτης

Ιωάννινα, 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

- Εισαγωγή στις αρχές λογοπαθολογικής – λογοθεραπευτικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας του ASHA.

Περιεχόμενα ενότητας

- Εισαγωγή
- Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση

Εισαγωγή

Εισαγωγή (1 από 11)

- Η αξιολόγηση είναι η διαδικασία συγκέντρωσης, ενσωμάτωσης και ερμηνείας έγκυρων και αξιόπιστων πληροφοριών, με σκοπό την οριστικοποίηση ενός διαγνωστικού συμπεράσματος.
- Είναι η διαδικασία της μέτρησης των συμπεριφορών επικοινωνίας που ενδιαφέρουν κλινικά. Η αξιολόγηση είναι συνώνυμη με την εκτίμηση. (Shipley & McAfee, 2009)

Εισαγωγή (2 από 11)

- Για να είναι μια αξιολόγηση σημαίνουσα και χρήσιμη, κατά τους Shipley & McAfee (2009), θα πρέπει να έχει θεμελιώδη ακεραιότητα.
- Αυτή η ακεραιότητα μπορεί να διασφαλιστεί εάν κάθε αξιολόγηση προσχωρεί στις ακόλουθες πέντε αρχές:

Εισαγωγή (3 από 11)

Μία καλή αξιολόγηση είναι ενδεδεχής.

- Θα πρέπει να ενσωματώνει όσο το δυνατόν περισσότερες σχετικές πληροφορίες έτσι ώστε να μπορεί να δώσει μια ακριβή διάγνωση και κατάλληλες συστάσεις.

Μία καλή αξιολόγηση είναι έγκυρη.

- Θα πρέπει να αξιολογεί πραγματικά τις προβλεπόμενες ικανότητες.

Εισαγωγή (4 από 11)

Μία καλή αξιολόγηση χρησιμοποιεί μια ποικιλία μεθόδων αξιολόγησης.

- Θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα συνδυασμό πληροφοριών από συνεντεύξεις και ιστορικά περιστατικών, σταθμισμένες και αστάθμιστες δοκιμασίες καθώς και παρατηρήσεις ασθενών (αυτοαναφορές).

Εισαγωγή (5 από 11)

Μία καλή αξιολόγηση είναι αξιόπιστη.

- Θα πρέπει να αντανakλά επακριβώς τις επικοινωνιακές ικανότητες και αδυναμίες του εξεταζόμενου. Οι επαναλαμβανόμενες αξιολογήσεις του ίδιου εξεταζόμενου θα πρέπει να αποδίδουν παρόμοια ευρήματα, δεδομένου του ότι δεν θα υπάρξει μεταβολή στην κατάστασή του.

Εισαγωγή (6 από 11)

Μία καλή αξιολόγηση είναι κατάλληλα σχεδιασμένη για τον κάθε εξεταζόμενο.

- Θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν τα υλικά αξιολόγησης που είναι κατάλληλα για την ηλικία, το φύλο, τα επίπεδα ικανοτήτων και το εθνοπολιτιστικό περιβάλλον του εκάστοτε εξεταζόμενου.

Εισαγωγή (7 από 11)

- Η ολοκλήρωση μιας αξιολόγησης περιλαμβάνει τη συγκέντρωση σχετικών πληροφοριών, την αφομοίωσή τους, την εξαγωγή συμπερασμάτων και ακολούθως την κοινοποίηση των ευρημάτων και των συστάσεων. Στις επόμενες διαφάνειες συνοψίζεται η διαδικασία που εφτά βημάτων την οποία θα πρέπει να ακολουθήσει ο κλινικός για την ολοκλήρωση μιας αξιολόγησης (Shipley & McAfee, 2009; Hegde, 1996):

Εισαγωγή (8 από 11)

- Λήψη ιστορικού για τον εξεταζόμενο, την οικογένεια ή τους φροντιστές του εξεταζόμενου και τη φύση της διαταραχής.
- Συνέντευξη του εξεταζόμενου, της οικογένειας ή των φροντιστών του εξεταζόμενου, ή και των δύο.
- Εκτίμηση της δομικής και λειτουργικής ακεραιότητας του στοματοπροσωπικού μηχανισμού.

Εισαγωγή (9 από 11)

- Λήψη και εκτίμηση ενός δείγματος για να εξεταστεί η χρήση της γλώσσας του εξεταζομένου, καθώς και των ικανοτήτων του στους τομείς της άρθρωσης και της ομιλίας, του λόγου, της ροής, της φωνής και της αντήχησης. Στην περίπτωση αξιολόγησης της δυσφαγίας, να εκτιμηθούν οι δυνατότητες μάσησης και κατάποσης του εξεταζόμενου.

Εισαγωγή (10 από 11)

- Αδρή Αξιολόγηση της ακοής του εξεταζόμενου ή την λήψη πληροφοριών αντικειμενικής αξιολόγησης για τις ακουστικές του ικανότητες.
- Εκτίμηση των πληροφοριών αξιολόγησης προς καθορισμό της διάγνωσης ή των συμπερασμάτων, της πρόγνωσης και των συστάσεων.

Εισαγωγή (11 από 11)

- Κοινοποίηση των κλινικών ευρημάτων μέσω μιας συνάντησης με τον εξεταζόμενο ή τον φροντιστή του, μέσω επίσημα καταγεγραμμένων αρχείων (όπως μια αναφορά/έκθεση) ή/και ανεπίσημων προφορικών επαφών (όπως μια τηλεφωνική επαφή με κάποιο γιατρό).

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (1 από 24)

- Επιλογή των Κατάλληλων Κλιμάκων. Οι χρήστες θα πρέπει να επιλέξουν τις κατάλληλες κλίμακες που να εκπληρώνουν τον προβλεπόμενο στόχο και που να είναι κατάλληλα για τους προβλεπόμενους λήπτες των δοκιμασιών.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (2 από 24)

1. Καθορίστε τον σκοπό των δοκιμασιών, το περιεχόμενο και τις ικανότητες που θα ελεγχθούν και τους προβλεπόμενους λήπτες των δοκιμασιών. Επιλέξτε και χρησιμοποιείτε την πιο κατάλληλη κλίμακα βασισμένοι σε εκτενή ανασκόπηση των διαθέσιμων πληροφοριών.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (3 από 24)

2. Ανατρέξτε και επιλέξτε κλίμακες βασισμένοι στην καταλληλότητα των περιεχομένων τους, των ικανοτήτων που ελέγχονται και την κάλυψη περιεχομένου για τον προβλεπόμενο σκοπό ελέγχου.
3. Ανατρέξτε σε υλικά που παρέχονται από τους δημιουργούς των κλιμάκων και επιλέξτε κλίμακες για τα οποία παρέχονται ξεκάθαρες, ακριβείς και πλήρεις πληροφορίες.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (4 από 24)

4. Επιλέξτε τις κλίμακες μέσω μιας διαδικασίας που περιλαμβάνει άτομα με κατάλληλες γνώσεις, ικανότητες και εκπαίδευση.
5. Αξιολογήστε τα στοιχεία τεχνικής ποιότητας κάθε κλίμακας που παρέχονται από το δημιουργό της κλίμακα και οποιουσδήποτε ανεξάρτητους αξιολογητές.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (5 από 24)

6. Αξιολογήστε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα ερωτήσεων της κλίμακας ή δοκιμάστε την κλίμακα, τις οδηγίες, τα φυλλάδια απαντήσεων, τα εγχειρίδια και τις αναφορές βαθμολογίας πριν την επιλογή μιας κλίμακας.
7. Αξιολογήστε τις διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν από τους δημιουργούς των κλιμάκων, καθώς και το εξαγόμενο αποτέλεσμα, για να εξασφαλίσετε ότι θα αποφύγετε ενδεχομένως προσβλητικό περιεχόμενο ή γλώσσα.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (6 από 24)

8. Επιλέξτε μια κλίμακα με κατάλληλα διαμορφωμένα φυλλάδια ή διαδικασίες χορήγησης για τους λήπτες με προβλήματα που απαιτούν ειδική διαχείριση.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (7 από 24)

- Χορήγηση και Βαθμολόγηση των Κλιμάκων. Οι χρήστες των κλιμάκων θα πρέπει να τα χορηγούν και να τα βαθμολογούν σωστά και χωρίς προκατάληψη.
1. Ακολουθήστε τις προκαθορισμένες διαδικασίες για τη χορήγηση των κλιμάκων κατά ένα τυποποιημένο τρόπο.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (8 από 24)

2. Παρέχετε πληροφορίες και αρχειοθετήστε τις διαδικασίες των ληπτών των κλιμάκων αναφέροντας τις αδυναμίες που χρειάζονται ειδικές συνθήκες ή για αυτούς με διαφορετικά γλωσσικά υπόβαθρα. Ορισμένες συνθήκες μπορεί να απαιτούνται να γίνουν βάση νόμου ή κανονισμών.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (9 από 24)

3. Προσφέρεται στους λήπτες των κλιμάκων την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τη μορφή των ερωτήσεων και με οποιαδήποτε υλικά ή εξοπλισμούς που μπορεί να χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (10 από 24)

4. Προστατέψτε την ασφάλεια των υλικών τις κλίμακας, συμπεριλαμβάνοντας το σεβασμό ως προς τα πνευματικά δικαιώματα και εξαλείφοντας τις δυνατότητες στους λήπτες των κλιμάκων να πάρουν βαθμούς με δόλια μέσα.
5. Εάν η βαθμολόγηση της είναι ευθύνη του χρήστη, προσφέρετε επαρκή εκπαίδευση στους βαθμολογητές και βεβαιώστε και παρακολουθήστε την ακρίβεια της διαδικασίας βαθμολόγησης.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (11 από 24)

6. Διορθώστε τα λάθη που επηρεάζουν την ερμηνεία της βαθμολογίας και κοινοποιήστε σύντομα τα διορθωμένα αποτελέσματα.
7. Αναπτύξτε και εφαρμόστε διαδικασίες που θα διασφαλίσουν το απόρρητο της βαθμολογίας.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (11 από 24)

Γ. Αναφορά και Ερμηνεία των Αποτελεσμάτων του Τεστ.
Οι χρήστες των κλιμάκων θα πρέπει να αναφέρουν και να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα με ακρίβεια και σαφήνεια.

1. Ερμηνεύστε το νόημα των αποτελεσμάτων της κλίμακας, λαμβάνοντας υπόψη την φύση του περιεχομένου, τις νόρμες ή τις ομάδες σύγκρισης, άλλα τεχνικά στοιχεία και τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς των αποτελεσμάτων της κλίμακας.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (12 από 24)

2. Ερμηνεύστε τα αποτελέσματα της κλίμακας μέσω διαδικασιών τροποποιημένου ελέγχου ή διαδικασιών χορήγησης της κλίμακας έχοντας υπόψη του αντίκτυπου που θα μπορούσαν να έχουν αυτές οι τροποποιήσεις στα αποτελέσματα.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (13 από 24)

3. Αποφύγετε να χρησιμοποιείται τις κλίμακες για άλλους σκοπούς διαφορετικούς από αυτούς που συστήνονται από τους δημιουργούς της εκτός και αν υπάρχουν στοιχεία που να υποστηρίζουν την σχεδιαζόμενη χρήση ή ερμηνεία.
4. Ανατρέξτε στις διαδικασίες για να καθορίσετε τα πρότυπα της επίδοσης ή το βαθμολογικό κατώφλι. Αποφύγετε τη χρήση ετικετών και στιγματισμού.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (14 από 24)

5. Αποφύγετε τη χρήση της βαθμολογίας της κλίμακας σαν το μοναδικό μέσο καθορισμού αποφάσεων για τους λήπτες της κλίμακας Ερμηνεύστε τις βαθμολογίες της κλίμακας σε συνδυασμό με άλλες πληροφορίες για το κάθε άτομο.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (15 από 24)

6. Υπογραμμίστε την προβλεπόμενη ερμηνεία και χρήση των αποτελεσμάτων της κλίμακας για τις ομάδες των ληπτών αυτού. Αποφύγετε την ομαδοποίηση των αποτελεσμάτων για σκοπούς που δεν συστήνονται ειδικά από τον δημιουργό της εκτός εάν έχουν ληφθεί στοιχεία που να υποστηρίζουν την στοχευόμενη χρήση.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (16 από 24)

7. Κοινοποιήστε τα αποτελέσματα της κλίμακας μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα και κατά τρόπο κατανοητό από τον λήπτη.
8. Αναπτύξτε και εφαρμόστε διαδικασίες για την παρακολούθηση της χρήσης της κλίμακας συμπεριλαμβάνοντας με συνεπή τρόπο τους προβλεπόμενους σκοπούς της.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (17 από 24)

Δ. Ενημέρωση των Ληπτών μιας Κλίμακας. Οι δημιουργοί ή οι χρήστες μιας κλίμακας θα πρέπει να ενημερώνουν τους λήπτες για τη φύση του, τα δικαιώματα και τις ευθύνες των ληπτών, την σωστή χρήση της βαθμολογίας και τις διαδικασίες για την επίλυση προκλήσεων κατά τη βαθμολόγηση.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (18 από 24)

1. Ενημερώστε τους λήπτες της κλίμακας πριν την χορήγηση για την έκταση της κλίμακας, τους τύπους μορφής των ερωτήσεων, τις οδηγίες και κατάλληλες στρατηγικές χορήγησής της. Διαθέστε τέτοιου είδους πληροφορίες σε όλους τους λήπτες.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (19 από 24)

2. Όταν μία κλίμακα είναι προαιρετική, προσφέρετε στους λήπτες ή στους γονείς/φροντιστές τους πληροφορίες που θα τους βοηθήσουν να κρίνουν εάν θα πρέπει να γίνει – συμπεριλαμβάνοντας ενδείξεις οποιασδήποτε συνέπειας που μπορεί να προκύψει από τη μη χορήγησή της (π.χ. να μην έχουν τη δυνατότητα να μην επιλεγούν για κάποια υποτροφία) – και εάν υπάρχει κάποια διαθέσιμη παραλλαγή της κλίμακας.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (20 από 24)

3. Δώστε πληροφορίες για τα δικαιώματα στους λήπτες ή στους γονείς/φροντιστές τους, οι λήπτες της κλίμακας μπορεί να χρειαστεί να λάβουν αντίγραφα της κλίμακας και των συμπληρωμένων φυλλαδίων απαντήσεων, να ξανακάνουν την κλίμακα, να ξαναβαθμολογηθούν τα φυλλάδια τους, ή να δηλωθούν άκυρες οι βαθμολογήσεις τους.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (21 από 24)

4. Προσφέρετε στους λήπτες της κλίμακας ή στους γονείς/φροντιστές τους πληροφορίες για τις ευθύνες που έχουν, όπως το να είναι ενήμεροι για τον προβλεπόμενο σκοπό και τις χρήσεις της κλίμακας, να πράττουν με βάση τις δυνατότητές τους, να ακολουθούν τις οδηγίες και να μην αποκαλύπτουν τα αντικείμενα της κλίμακας στους άλλους λήπτες.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (22 από 24)

5. Ενημερώστε τους λήπτες ή τους γονείς/φροντιστές τους για πόσο καιρό θα είναι αρχειοθετημένες οι βαθμολογίες τους και να υποδείξετε σε ποιον, κάτω από ποιες συνθήκες και με ποιο τρόπο θα δημοσιευτούν ή όχι οι βαθμολογίες τους και οι σχετικές πληροφορίες. Προστατεύστε τις βαθμολογίες από μη εξουσιοδοτημένη δημοσίευση και πρόσβαση.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (23 από 24)

6. Περιγράψτε τις διαδικασίες έρευνας και να επιλύσουν τις συνθήκες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αναίρεση ή ακύρωση των βαθμολογιών, όπως αποτυχία να προσκολληθούν στις προκαθορισμένες διαδικασίες ελέγχου.

Κώδικας Σωστής Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση (24 από 24)

7. Περιγράψτε τις διαδικασίες τις οποίες οι λήπτες του τεστ, οι γονείς/φύλακες και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν για να πάρουν περισσότερες πληροφορίες για το τεστ, να καταχωρήσουν παράπονα και να επιλύσουν προβλήματα.

Βιβλιογραφία

- Hegde, M. N. (1996). *Pocket-Guide to assessment in speech-language pathology*. Singular Publishing Group.
- Shipley, K. G., & McAfee, J. G. (2009). *Assessment in speech-language pathology: A resource manual (4th ed.)*. San Diego, CA: Singular Publishing Group.
- Joint Committee on Testing Practices. (2004). *Code of Fair Testing Practices in Education*. American Psychological Association .

Σημείωμα Αναφοράς

Ταφιάδης Δ. Κλινική άσκηση στη Λογοπαθολογία 1. ΤΕΙ
Ηπείρου. Διαθέσιμο από:

<http://eclass.teiep.gr/courses/LOGO135/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές [1] ή μεταγενέστερη. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, Διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.el>

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη Δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

